

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC DÂN LẬP HẢI PHÒNG

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT

Môn học: Du lịch bền vững

Mã môn: SUI33021

Dùng cho ngành: Văn hoá Du lịch

Khoa phụ trách: Văn hóa Du lịch

THÔNG TIN VỀ MÔN HỌC

1. Thông tin chung:

- Số tín chỉ: 2 tín chỉ
- Các môn học tiên quyết: Môi trường và con người, Nhập môn khoa học du lịch, Môi trường du lịch.
- Các môn học chuyên ngành du lịch tiếp theo: Marketing du lịch, nghiệp vụ hướng dẫn du lịch, nghiệp vụ khách sạn, quản trị lữ hành, quản trị khách sạn,...
- Các yêu cầu đối với môn học (nếu có): Biết quan sát, đặt mình vào vị trí của khách để nhận xét, yêu cầu, đánh giá.
- Thời gian phân bổ đối với các hoạt động:
 - + Nghe giảng lý thuyết: 29 tiết
 - + Thảo luận và làm bài tập: 14 tiết
 - + Tự học: Theo sự hướng dẫn của giáo viên giảng dạy
 - + Kiểm tra: 2 tiết

2. Mục tiêu của môn học:

Học phần nhằm trang bị cho sinh viên các kiến thức lý luận và thực tiễn về du lịch bền vững, là hướng phát triển du lịch nhằm đảm bảo sự hài hòa về lợi ích kinh tế của du lịch với việc bảo tồn tính đa dạng của tự nhiên và bản sắc văn hóa của cộng đồng bản địa nơi tiến hành du lịch. Trên cơ sở đó giúp sinh viên có được cái nhìn tổng quan về thực trạng và đề xuất các định hướng phát triển cũng như đưa ra được các biện pháp kiểm soát tác động môi trường nhằm đạt được các mục tiêu của du lịch theo hướng bền vững đó.

Học phần cũng giúp cho sinh viên một số phương pháp ưu thế trong đánh giá phát triển, tạo lập các phương pháp tư duy hệ thống trong nhận thức các vấn đề phát triển.

Giúp sinh viên nhận thức được trách nhiệm của mình - với tư cách những người học du lịch và sau này làm du lịch - đối với sự phát triển bền vững của ngành du lịch.

3. Tóm tắt nội dung môn học:

Học phần được chia thành 5 chương:

Chương 1: Những vấn đề lý luận về phát triển bền vững

Chương 2: Du lịch và môi trường

Chương 3: Du lịch bền vững

Chương 4: Du lịch bền vững tại các vùng sinh thái nhạy cảm

Chương 5: Cơ sở thực tiễn về phát triển du lịch bền vững ở Việt Nam

4. Học liệu:

4.1 Học liệu bắt buộc:

1. Nguyễn Đình Hòe, Vũ Văn Hiều, *Du lịch bền vững*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, 2001.
2. Nguyễn Đình Hòe, *Môi trường và phát triển bền vững*, NXB Giáo dục, 2009.

4.2. Học liệu tham khảo

1. Lê Duy Bá, *Du lịch sinh thái*, NXB Khoa học và kỹ thuật, 2006.
2. Cục môi trường và xuất bản, *Bên kia chân trời xanh, Các nguyên tắc phát triển du lịch bền vững*, 1998.
3. Hoàng Hải, *Tập bài giảng Nghiên cứu phát triển du lịch bền vững ở Việt Nam*, 2008.
4. Lê Văn Khoa, *Môi trường và phát triển bền vững*, NXB Giáo dục, 2008.
5. Phạm Trung Lương, *Du lịch sinh thái những vấn đề lý luận và thực tiễn ở Việt Nam*, NXB Giáo dục, 2002.
6. Phạm Trung Lương chủ biên, *Tài nguyên và môi trường du lịch Việt Nam*, NXB Giáo dục, 2000.
7. Trần Đức Thanh, *Nhập môn khoa học du lịch*, NXB Giáo dục, 2003.
8. Lê Văn Thăng chủ biên, *Du lịch và môi trường*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, 2008.
9. Nguyễn Minh Tuệ (chủ biên), *Địa lý du lịch*, NXB TP. Hồ Chí Minh 1996.
10. Tổng cục du lịch, *Bảo vệ môi trường du lịch*, Tài liệu tham khảo lồng ghép trong chương trình đào tạo du lịch, 2007.

5. Nội dung và hình thức dạy - học:

Nội dung (Ghi cụ thể theo từng chương, mục, tiểu mục)	Hình thức dạy - học						Tổng (tiết)
	Lý thuyết	Bài tập	Thảo luận	TH, TN, điền dã	Tự học, tự NC	Kiểm tra	
Chương 1: Những vấn đề lí luận phát triển bền vững (PTBV)	3.0						3.0
<i>1. Khái niệm</i>							
1.1. Phát triển	0.25						
1.2. PTBV	0.25						
1.3. Phát triển không bền vững	0.25						
<i>2. Nội dung của PTBV</i>							
2.1. Yêu cầu	0.25						
2.2. Các nguyên tắc	1.0						
2.3. Mục tiêu của PTBV	1.0						
Chương 2: Du lịch và môi trường	5.0		3.0				8.0
<i>1. Lịch sử các loại hình du lịch</i>	0.5						
<i>2. Những đặc trưng cơ bản của lĩnh thổ du lịch</i>							
2.1. Tính xen ghép	0.5						
2.2. Vòng đời của điểm du lịch			0.5				
2.3. Khả năng tải của điểm du lịch	2.0						
2.4. Tác động môi trường của du lịch	0.5		1.0				
2.5. Sức ép môi trường lên PTDL bền vững							
2.5.1. Khái niệm về sức ép môi trường	0.5						
2.5.2. Một số dạng sức ép môi trường chính	1.0		1.5				
Chương 3: Du lịch bền vững	7.5		2.5				10.0
<i>1. Khái niệm</i>	0.5						
<i>2. Dấu hiệu nhận biết về PTDLBV từ các góc độ</i>							
2.1. Đảm bảo sự PTBV về kinh tế	1.5						
2.2. Đảm bảo sự PTBV về tài nguyên và môi trường	1.5						
2.3. Đảm bảo sự PTBV về xã hội	1.5						
2.4. Một số dấu hiệu khác	0.5						

3. Các biện pháp tự điều chỉnh nhằm đạt tới sự bền vững							
3.1. Tiếp thị và nhân sinh thái	0.5						
3.2. Phát triển một chính sách tiêu thụ có ý nghĩa môi trường			0.5				
3.3. Quản lí năng lượng							
3.4 Tiết kiệm nước			0.5				
3.5. Quản lí chất thải							
3.6. Giao thông vận tải			0.5				
3.7. Đào tạo							
3.8. Giáo dục và thông tin cho khách du lịch							
3.9. Sử dụng các biện pháp can thiệp trong những tình huống cần thiết			1.0				
4. Tổ chức sự tham gia của cộng đồng địa phương và tiến hành hoạt động du lịch	0.5						
5. Đánh giá tính bền vững của du lịch							
5.1. Đánh giá dựa vào khả năng tải	0.5						
5.2. Đánh giá dựa vào bộ chỉ thị môi trường của Tổ chức du lịch thế giới (UNWTO)	0.5						
5.3. Bộ chỉ thị đánh giá nhanh tính bền vững của một điểm du lịch							
Kiểm tra						1.0	1.0
Chương 4: Du lịch bền vững tại các vùng sinh thái nhạy cảm	6.0		5.0				11.0
1. DLBV ở vùng bờ biển							
1.1. Các yếu tố sinh thái chính ảnh hưởng đến du lịch	0.5						
1.2. Các giai đoạn phát triển của điểm du lịch bãi biển	0.5						
1.3. Các loại hình điểm du lịch							
1.3. Tác động môi trường của du lịch ven biển			1.0				
1.4. Quy hoạch bền vững cho du lịch ven biển	1.0						
2. DLBV ở miền núi							
2.1. Những đặc trưng sinh thái của miền núi liên quan đến du lịch	1.0						

2.2. Các loại hình du lịch miền núi	0.5						
2.3. Tác động môi trường của du lịch miền núi			1.0				
2.4. Định hướng PTBV	0.5		1.0				
3. Du lịch bền vững tại các vùng sinh thái hoang sơ							
3.1 Các yếu tố đảm bảo thành công cho du lịch sinh thái	0.5						
3.2 Định hướng quy hoạch xây dựng và quản lý các điểm du lịch sinh thái	1.5		2.0				
3.2.1 Hướng dẫn quy hoạch điểm du lịch sinh thái	0.5		0.5				
3.2.2 Hướng dẫn kiến trúc các công trình xây dựng trọng điểm du lịch sinh thái	0.5		0.5				
3.2.3 Hướng dẫn về sử dụng năng lượng và cơ sở hạ tầng	0.5		0.5				
3.2.4 Quản lý chất thải ở các điểm du lịch sinh thái			0.5				
Kiểm tra tư cách						1.0	1.0
Chương 5: Cơ sở thực tiễn về phát triển DLBV ở Việt Nam	7.5		3.5				11.0
1. Khái quát chung về thực trạng phát triển du lịch ở Việt Nam							
1.1 Bối cảnh phát triển du lịch Việt Nam	0.5		0.5				
1.2 Thực trạng phát triển du lịch Việt Nam			1.0				
2. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển du lịch bền vững ở Việt Nam.							
2.1. Các yếu tố chủ quan	1.0		0.5				
2.2 Các yếu tố khách quan	1.0		0.5				
3. Kinh nghiệm PTDLBV trong mối quan hệ với các yếu tố có liên quan							
3.1 Gắn với lợi ích kinh tế - xã hội	1.0						
3.2 Trong mối quan hệ với tài nguyên và môi trường	1.0						
3.3 Bảo vệ các giá trị văn hóa, truyền thống	1.0						

3.4 Trong mối quan hệ với cộng đồng	1.0					
4. Một số bài học về phát triển du lịch thiếu bền vững	1.0		1.0			
Tổng (tiết)	29.0		14.0		2.0	45.0

6. Lịch trình tổ chức dạy - học cụ thể:

Tuần	Nội dung	Chi tiết về hình thức tổ chức dạy - học	Nội dung yêu cầu sinh viên phải chuẩn bị trước	Ghi chú
Tuần I	Chương 1: Những vấn đề lí luận phát triển bền vững			
	1. Khái niệm	Giảng lý thuyết, phát vấn	- Sinh viên nêu cách hiểu của mình về phát triển, phát triển bền vững và phát triển không bền vững	
	2. Nội dung của phát triển bền vững	Giảng lý thuyết, phát vấn	- Tìm hiểu về các mục tiêu cơ bản của phát triển bền vững	
Tuần II	Chương 2: Du lịch và môi trường			
	1. Lịch sử các loại hình du lịch	Giảng lý thuyết, phát vấn	- Nêu hiểu biết về sự ra đời của các loại hình du lịch	
	2. Những đặc trưng cơ bản của lãnh thổ du lịch	Giảng lý thuyết, phát vấn, thảo luận	- Sinh viên xem lại các giai đoạn phát triển của một nơi đến du lịch - Tìm hiểu thế nào là tính xen ghép, khả năng tải của điểm du lịch, từ đó lấy được ví dụ minh họa thực tế 2 đặc trưng này ở Việt Nam	
Tuần III	2. Những đặc trưng cơ bản của lãnh thổ du lịch (tiếp)	Giảng lý thuyết, phát vấn, thảo luận	- Tìm hiểu khái niệm về sức ép môi trường - Sinh viên chuẩn bị trước nội dung để thảo luận trên lớp: những tác động của du lịch đến môi trường	
Tuần IV	2. Những đặc trưng cơ bản của lãnh thổ du lịch (tiếp)	Giảng lý thuyết, phát vấn, thảo luận	- Sinh viên thảo luận về một số dạng sức ép môi	

			trường chính lên phát triển du lịch bền vững
	Chương 3: Du lịch bền vững		
	1. Khái niệm	Giảng lý thuyết, phát vấn	Sinh viên dựa vào những hiểu biết của mình đưa ra những cách hiểu về du lịch bền vững
	2. Dấu hiệu nhận biết về PTDLBV từ các góc độ	Giảng lý thuyết, phát vấn	Tìm hiểu những dấu hiệu đảm bảo sự PTDLBV về kinh tế - Giao bài tập cho các nhóm về tìm hiểu để trình bày trong tuần kế tiếp: Tìm hiểu các biện pháp tự điều chỉnh nhằm đạt tới sự phát triển bền vững
Tuần V	2. Dấu hiệu nhận biết về PTDLBV từ các góc độ (tiếp)	Giảng lý thuyết, phát vấn	Sinh viên đưa ra những dấu hiệu đảm bảo sự phát triển bền vững về kinh tế, tài nguyên môi trường và xã hội.
	2. Dấu hiệu nhận biết về PTDLBV từ các góc độ (tiếp)	Giảng lý thuyết, phát vấn	Tìm hiểu một số những dấu hiệu đảm bảo sự phát triển bền vững về xã hội và một số dấu hiệu khác
Tuần VI	3. Các biện pháp tự điều chỉnh nhằm đạt tới sự bền vững	Giảng lý thuyết, phát vấn, thảo luận	- Sinh viên tìm hiểu trước về nhân sinh thái. - Trên cơ sở những dấu hiệu nhận biết về du lịch bền vững, sinh viên thảo luận các biện pháp tự điều chỉnh về tiêu thụ tài nguyên, rác thải, năng lượng và nước để đạt được sự bền vững
Tuần VII	3. Các biện pháp tự điều chỉnh nhằm đạt tới sự bền vững (tiếp)	Thảo luận	- Sinh viên tiếp tục trình bày các biện pháp tự điều chỉnh về giao thông, đào tạo, giáo dục và thông tin cho khách cũng như các biện pháp can thiệp trong những tình huống cần thiết

			- Tìm hiểu hoạt động du lịch của một số vườn quốc gia ở Việt Nam
	4. Tổ chức sự tham gia của cộng đồng địa phương và tiến hành hoạt động du lịch	Giảng lý thuyết, phát vấn	Sinh viên tìm hiểu thực tế về các công việc, các chính sách thu hút cộng đồng địa phương tham gia vào hoạt động du lịch ở Việt Nam
	5. Đánh giá tính bền vững của du lịch	Giảng lý thuyết, phát vấn	
Tuần VIII	Bài kiểm tra số 1		
	Chương 4: Du lịch bền vững tại các vùng sinh thái nhạy cảm		
	1. DLBV ở vùng bờ biển	Giảng lý thuyết, phát vấn, thảo luận	Sinh viên chuẩn bị về tác động môi trường của du lịch biển. Lấy ví dụ thực tế ở một số bãi biển ở Việt Nam và trên thế giới
Tuần IX	1. DLBV ở vùng bờ biển (tiếp)	Giảng lý thuyết, phát vấn	- Tìm hiểu thực trạng quy hoạch của một số khu du lịch biển của Việt Nam và thế giới
	2. DLBV ở miền núi	Giảng lý thuyết, phát vấn, thảo luận	- Tìm hiểu những đặc trưng sinh thái của vùng núi phục vụ cho việc phát triển du lịch; các loại hình du lịch miền núi cũng như tác động môi trường của loại hình du lịch này. Từ đó sinh viên liên hệ với thực tiễn ở vùng núi Việt Nam. - Sinh viên về nhà chuẩn bị “định hướng phát triển du lịch miền núi để đạt được sự bền vững”
Tuần X	2. DLBV ở miền núi (tiếp)	Giảng lý thuyết, phát vấn, thảo luận	- Sinh viên thảo luận về các định hướng phát triển du lịch miền núi để đạt sự phát triển bền vững
	3. Du lịch bền vững tại các vùng sinh thái hoang sơ	Giảng lý thuyết, phát vấn, thảo luận	- Xem lại khái niệm du lịch sinh thái, các

			nguyên tắc của du lịch sinh thái - Sinh viên về nhà chuẩn bị “Định hướng quy hoạch xây dựng và quản lý các điểm du lịch sinh thái”
Tuần XI	3. Du lịch bền vững tại các vùng sinh thái hoang sơ (tiếp)	Giảng lý thuyết, phát vấn, thảo luận	Thảo luận về định hướng quy hoạch xây dựng và quản lý các điểm du lịch sinh thái : về kiến trúc, sử dụng năng lượng, quản lý chất thải...
Tuần XII	Bài kiểm tra số 2		
	Chương 5: Cơ sở thực tiễn về phát triển DLBV ở VN		
	1. Khái quát chung về thực trạng phát triển du lịch ở Việt Nam	Giảng lý thuyết, phát vấn, thảo luận	Sinh viên tìm hiểu về thực trạng phát triển du lịch của Việt Nam
Tuần XIII	2. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển du lịch bền vững ở Việt Nam.	Giảng lý thuyết, phát vấn	Tìm hiểu các yếu tố chủ quan và khách quan ảnh hưởng đến phát triển du lịch bền vững ở Việt Nam
Tuần XIV	3. Kinh nghiệm PTDLBV trong mối quan hệ với các yếu tố có liên quan	Giảng lý thuyết, phát vấn	- Tìm hiểu kinh nghiệm PTDLBV trong mối quan hệ với lợi ích kinh tế - xã hội, tài nguyên môi trường và gắn với việc bảo vệ các giá trị văn hóa. Các nhóm chuẩn bị ví dụ về một mô hình phát triển du lịch thiếu bền vững ở nước ngoài. Từ đó rút ra bài học cho phát triển du lịch ở Việt Nam.
Tuần XV	3. Kinh nghiệm PTDLBV trong mối quan hệ với các yếu tố có liên quan (tiếp)	Giảng lý thuyết, phát vấn	Tìm hiểu kinh nghiệm PTDLBV trong mối quan hệ với cộng đồng
	4. Một số bài học về phát triển du lịch thiếu bền vững	Giảng lý thuyết, phát vấn, thảo luận	- Tìm hiểu và đưa ra đánh giá về sự phát triển thiếu bền vững của một số điểm du lịch ở Việt Nam. - Thảo luận về mô hình phát triển du lịch thiếu bền vững đã chuẩn bị.

7. Tiêu chí đánh giá nhiệm vụ giảng viên giao cho sinh viên:

- Thực hiện đầy đủ nhiệm vụ được giao theo đề cương môn học.
- Chuẩn bị tốt nội dung theo sự hướng dẫn của giáo viên

8. Hình thức kiểm tra, đánh giá môn học:

- Đánh giá thường xuyên trên lớp
- Hình thức thi tự luận

9. Các loại điểm kiểm tra và trọng số của từng loại điểm:

- Điểm quá trình: 30% gồm điểm chuyên cần, điểm thảo luận nhóm, kiểm tra tự cách...
- Thi hết môn: 70%

10. Yêu cầu của giảng viên đối với môn học:

- Yêu cầu về điều kiện để tổ chức giảng dạy môn học (giảng đường, phòng máy,...): Phòng học đủ rộng, máy chiếu, thiết bị tăng âm thanh.
- Yêu cầu đối với sinh viên :
 - + Dự lớp $\geq 70\%$,
 - + Hoàn thành mọi yêu cầu của môn học và bài tập giáo viên đưa ra.
 - + Tích cực xây dựng bài trên lớp.
 - + Làm việc theo nhóm.

Hải Phòng, ngày tháng 6 năm 2011

Phó trưởng Khoa

Người viết đề cương chi tiết

ThS. Đào Thị Thanh Mai

CN. Nguyễn Thị Phương Thảo